

PLC
(Projecte Lingüístic de Centre)

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

INDEX

0. Introducció

1. Context sociolingüístic

1.1. Alumnat i entorn

2. Llengües dúes

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació

2.1.1.2. El català, eina de convivència

2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

2.1.2.1. Programa d'immersió lingüística

2.1.2.2. Llengua oral

2.1.2.3. Llengua escrita

2.1.2.4. La llengua en les diverses àrees

2.1.2.5. Continuitat i coherència entre cicles i nivells

2.1.2.6. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

2.1.2.7. Atenció de la diversitat

2.1.2.8. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

2.1.2.9. Avaluació del coneixement de la llengua

2.1.2.10. Materials didàctics

2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

2.1.3.1. Informació multimèdia

2.1.3.2. Usos lingüístics

2.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

2.1.3.4. Català i llengües d'origen

2.2. La llengua castellana

2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana:

2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana

2.2.1.2. Llengua oral

2.2.1.3. Llengua escrita

2.2.1.4. Activitats d'ús

2.2.1.5. Alumnat nouvingut

2.3. Altres llengües

2.3.1. Llengües estrangeres

2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

2.3.1.1.1. Desplegament del currículum

2.3.1.1.2. Metodologia

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

- 2.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera
- 2.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera
- 2.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula
- 2.3.1.2. Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres
 - 2.3.1.2.1. Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera
 - 2.3.1.2.2. Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera
- 2.3.2. Llengües complementàries procedents de la nova immigració

2.4. Organització i gestió

- 2.4.1. Organització dels usos lingüístics
 - 2.4.1.1. Llengua del centre
 - 2.4.1.2. Documents de centre
 - 2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge
 - 2.4.1.4. Comunicació externa
 - 2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies
 - 2.4.1.6. Educació no formal
 - 2.4.1.6.1. Serveis d'educació no formal
 - 2.4.1.6.2. Activitats extraescolars
 - 2.4.1.6.3. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses
 - 2.4.1.7. Llengua i entorn
- 2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu
 - 2.4.2.1. Actituds lingüístiques
 - 2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)
- 2.4.3. Alumnat nouvingut
- 2.4.4. Organització dels recursos humans
 - 2.4.4.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics
- 2.4.5. Organització de la programació curricular
 - 2.4.5.1. Coordinació cicles i nivells
 - 2.4.5.2. Estructures lingüístiques comunes
- 2.4.6. Biblioteca escolar Puntedu
 - 2.4.6.1. Accés i ús de la informació
 - 2.4.6.2. Pla de lectura de centre
- 2.4.7. Projecció del centre
 - 2.4.7.1. Pàgina web del centre i blog

3. Concreció operativa del projecte

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

0. Introducció

El Projecte Lingüístic forma part del Projecte Educatiu i ha de tenir present tant el marc legal com la diagnosi de la realitat del centre i ha de definir-se en aquests grans termes: el paper de la llengua vehicular, el tractament de les llengües curriculars i els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions lingüístiques.

Els principis expressats en el PLC (Projecte Lingüístic de Centre) s'han de desenvolupar en la resta de documents de gestió del centre i s'han de concretar en el pla anual.

1. Context sociolingüístic

1.1. Alumnat i entorn

La nostra escola està ubicada en el municipi de Guissona, d'aproximadament 5.000 habitants. Tenim una població nouvinguda que és ja del 51%, una xifra molt significativa (dades actualitzades del mes d'abril de 2008). Aquest creixement migratori està estretament relacionat amb l'evolució de la indústria i els serveis. Aquest índex considerable d'immigrants es veu reflectit a l'escola amb la contínua incorporació d'alumnat nouvingut.

El nostre col·legi desenvolupa l'activitat docent en un entorn lingüístic en el qual hi ha un alt grau d'immigració. L'escola disposa d'un pla d'acollida per tal de facilitar la integració de l'alumnat nouvingut.

2. Llengües d'ús

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació

La llengua catalana, com a llengua pròpia de Catalunya, també és llengua pròpia de l'ensenyament en el nostre centre. Per tant, normalment i en el marc de la normativa vigent, aquesta ha de ser la llengua utilitzada en tots els àmbits acadèmics, culturals i de relació de la vida del centre. Professorat, PAS, alumnat i pares han de col·laborar i esforçar-se per tal d'aconseguir l'estadi de plena normalització lingüística: el nostre objectiu final. Així doncs, la llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

2.1.1.2. El català, eina de convivència

El nostre centre té consciència clara sobre la necessitat de l'ús de català en la comunicació quotidiana i n'impulsa actuacions d'ús en tota la comunitat educativa. Vetllem perquè la llengua

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

catalana no quedi limitada a una llengua exclusivament d'aprenentatge, per tant, intentem dinamitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre educatiu. El nostre centre utilitza el català en totes les actuacions administratives i d'organització de règim interior: actes, comunicats, horaris, rètols, avisos, certificacions, etc. La llengua catalana és la llengua vehicular, oral i escrita, de tots els serveis escolars del centre: biblioteca, audiovisuals, aula d'informàtica, etc.

2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

2.1.2.1. Programa d'immersió lingüística

Amb motiu de l'arribada d'alumnes amb altres llengües familiars, diferents del català i el castellà, el centre ja aplica estratègies pròpies del programa d'immersió lingüística.

2.1.2.2. Llengua oral

En el nostre centre prioritzem el treball de la llengua oral en tots els seus registres. Per al centre el paper de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar i exposar i dialogar per aprendre. Un bon domini de l'expressió és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

A l'escola treballem la variant pròpia del català de la zona: el català occidental (en el cas de l'alumnat d'incorporació tardana també s'introdueix en primer lloc aquesta variant). Habitualment, fomentem la llengua oral en tots els cicles en les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...) tant a l'àrea de llengua com a la resta d'àrees.

A més, l'afavoriment de l'ús correcte de la llengua parlada el tenim en compte no sols a la classe de llengua, amb una adequada programació de llengua oral en tots els cicles de l'etapa, sinó en totes les activitats escolars i en totes les interaccions personals.

Ho duem a terme per mitjà d'activitats com:

- ***A l'educació infantil:*** la narració de fets i historietes, la descripció de situacions, l'explicació de vivències, l'expressió de desigs i sentiments; lectura expressiva per part de la mestra de contes i narracions; realització de converses interactives, fent un èmfasi especial en l'estructuració de les idees;
- ***A l'etapa de primària: l'Apadrinament lector*** (alumnes de 6è i 1r i alumnes de 5è i 2n), ***Contelàndia*** (alumnes de 3r i P3 i alumnes de 4t i P4) que es treballa al llarg de tot el curs, una hora setmanal, amb què pretenem millorar i motivar el nivell lector dels alumnes; els titelles (alumnes de 3r) durant el segon trimestre, una hora setmanal, el ***teatre*** (alumnes de CM) durant el tercer trimestre, una hora setmanal i també, el teatre (cicle superior) al llarg

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

del curs, una hora setmanal, a més de taules rodones, exposicions, conferències, activitats que afavoreixen el desenvolupament de les competències comunicatives.

2.1.2.3. Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita té com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu apliquem les orientacions que dóna el currículum i planifiquem activitats de lectura i escriptura que tenen en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells. Aquestes activitats tenen uns objectius clars que es comparteixen amb l'alumnat i s'estableixen mecanismes de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats.

- A l'educació infantil: confegeixen paraules i frases, exerciten el grafisme i els traços per mitjà de poemes, dictats, lectures graduals, etc, activitats que tenen una continuïtat al cicle inicial.
- A l'etapa de primària: al cicle inicial, se segueix avançant cap al desenvolupament de l'hàbit lector per tal que els alumnes avancin progressivament en el pensament crític i l'autonomia d'aprenentatge; al cicle mitjà, al llarg d'un trimestre, realitzen l'activitat de les **“maletes viatgeres: entre tots fem una història”**, impulsada pel PEE (Pla Educatiu d'Entorn) amb què es pretén exercitar i millorar l'expressió escrita; i al cicle superior, es treballen els llibres de lectura (un per trimestre, dos en català i un en castellà) i una activitat **anomenada “la llibreta de les cartes”**, on els alumnes de 6è, un cop per setmana, hi fan un escrit d'una pàgina (tema lliure o proposat per la mestra). Posteriorment, se'n llegeixen tres o quatre cada setmana després de la correcció feta per la tutora.

2.1.2.4. La llengua en les diverses àrees

L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat del professorat en totes les àrees, el conjunt del claustre n'és conscient i actua en conseqüència. Per tal que l'alumnat assoleixi el nivell d'expressió i comprensió en català concretats en els criteris del PLC, l'equip docent aplica a l'aula metodologies que estimulen l'expressió oral i escrita amb suports didàctics en català. S'utilitzen metodologies cooperatives, el treball entre iguals -parelles o petits grups-, es potencien recursos escolars com la biblioteca d'aula, les festes, representacions, com a dinamitzadores de l'aprenentatge lector i escriptor, i es dota d'importància el model lingüístic del mestre: bona pronúncia, ús d'una llengua col·loquial correcta, actitud positiva davant les situacions comunicatives, etc. D'altra banda, es preveuen mecanismes adequats de seguiment i d'avaluació. Aquesta és contínua i té en compte l'observació sistemàtica del treball ben fet i l'interès i l'esforç

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

demonstrat per l'alumne. Les llengües treballades són: el català, el castellà, l'anglès i la introducció del francès a l'ESO.

2.1.2.5. Continuitat i coherència entre cicles i nivells

L'equip docent disposa d'un espai per coordinar-se i consensuar els principis metodològics que orienten l'ensenyament de les dimensions que marca el currículum, per acordar els usos lingüístics que s'han d'emprar i el seu ensenyament i per fer el traspàs de la informació sobre les característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre i treballar.

També disposem de documents que concreten aspectes metodològics i organitzatius força complets. Aquests documents s'han elaborat i els apliquem d'una manera sistemàtica. Les programacions i els criteris d'avaluació es revisen conjuntament. Es disposa de protocols per fer el traspàs d'una promoció d'alumnes quan hi ha un canvi d'etapa i quan hi ha un canvi de cicle. Hi ha coordinació amb els centres de secundària que reben els nostres alumnes. Les reunions de coordinació de nivell i les reunions de coordinació entre cicles estan planificades sistemàticament. El professorat s'organitza en equips intercicles per establir línies d'intervenció coherents amb l'alumnat.

2.1.2.6. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

Al centre disposem d'un pla d'acollida on es recullen i se sistematitzen les actuacions que posem en marxa per facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut. Aquest pla constitueix un marc de referència que afavoreix la coherència de l'actuació de totes les persones del centre i una garantia que l'alumnat rebi els ajuts necessaris per incorporar-se plenament a les activitats d'ensenyament/aprenentatge. Ens serveix d'ajuda per a la incorporació d'aquest nou alumnat i les seves famílies per tal que se sentin acollits i estimulats i això comporti una millor adaptació. Per dur a terme tot això el centre disposa de **l'aula d'acollida**, un espai obert i flexible adreçat a l'alumnat nouvingut que no coneix la llengua catalana i que en funció de les seves necessitats s'hi pot anar incorporant en qualsevol moment del curs i en pot sortir, també, quan es consideri més adient. Per tal de garantir el seu procés de socialització, l'alumnat de l'aula d'acollida manté unes hores a l'aula ordinària, per tal que pugui estar en contacte amb la resta de companys. L'horari d'assistència a l'aula d'acollida va disminuint a mesura que l'alumne avança en els aprenentatges. Aquest pas a l'aula ordinària demana coordinació i una atenció educativa que garanteixi prou suport per assegurar l'èxit escolar. Per a aquests alumnes nouvinguts s'elaboren PI (Pla Individualitzat); es tracta d'un "full de ruta" que sistematitza l'acceleració del procés

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

d'ensenyament/aprenentatge de l'alumnat nouvingut fins a posar-lo en unes "condicions d'aprenentatge" equiparables a les de l'alumnat autòcton.

2.1.2.7. Atenció de la diversitat

El centre, amb l'assessorament dels serveis educatius, ha definit els mecanismes organitzatius, curriculars i pedagògics per atendre la diversitat de l'alumnat, d'acord amb les orientacions del Departament d'Educació. Dins d'aquests mecanismes es tenen en compte mesures organitzatives d'atenció a la diversitat que afavoreixen el domini de les competències comunicatives: adaptacions curriculars, agrupaments flexibles, atenció en petits grups, etc. Existeixen espais de reflexió per adequar aquests mecanismes.

2.1.2.8. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

El centre organitza la programació curricular i l'avaluació per potenciar l'ús del català. També s'organitzen activitats que tenen com a finalitat potenciar aquest ús. Així doncs, portem a terme, l'activitat de les "**maletes viatgeres**" amb l'assessorament del PEE (Pla educatiu d'Entorn). És una activitat que té com a objectiu compartir l'hàbit de lectura (El: "**Històries de casa meva a casa teva**") i escriptura (CM: "**Entre tots fem una història**") família-escola. A més, els alumnes de P5, el primer dimarts de cada mes, van a la biblioteca municipal per fer l'intercanvi de llibres mensuals que s'enduen a l'aula. D'aquesta manera renoven la biblioteca i ajuden els nens a conèixer quina és la funció de la biblioteca municipal perquè hi puguin anar amb els seus pares.

2.1.2.9. Avaluació del coneixement de la llengua

El conjunt d'actuacions previst pel centre en relació amb les diferents fases de l'avaluació de l'aprenentatge i l'ús de la llengua inclou la valoració dels processos d'ensenyament-aprenentatge de les dimensions comunicativa i literària, la gestió del currículum i els mecanismes de coordinació entre el professorat. S'aplica l'avaluació com una part del procés d'ensenyament-aprenentatge que, en part, ha de servir per responsabilitzar l'alumnat del seu propi aprenentatge. Existeixen indicadors i mecanismes de seguiment, que inclouen l'ús de la llengua, per coordinar l'aplicació dels criteris d'avaluació al llarg dels cursos que a més són elements de reflexió per prendre decisions en relació amb l'organització del currículum i els enfocaments metodològics.

2.1.2.10. Materials didàctics

Apliquem criteris explícits i compartits per a la selecció de llibres de text i per a l'adaptació i/o creació de materials didàctics per atendre la diversitat de necessitats d'aprenentatge i per als materials que es consideren complementaris (diccionaris, textos reals, recursos audiovisuals...).

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

Es fa un seguiment de l'elaboració de la seqüència didàctica per al tractament de la dimensió literària, que té força continuïtat al llarg de tota l'etapa, i se segueixen criteris sobre quin ha de ser el tractament didàctic de la dimensió literària.

2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte trilingüe

2.1.3.1. Informació multimèdia

La incorporació de les tecnologies de la informació i de la comunicació al sistema educatiu respon al desenvolupament de la societat del coneixement en l'àmbit formatiu. Des d'aquest punt de vista, en el nostre centre hi ha una relació directa entre el desenvolupament de les TIC i la llengua com a vehicle de comunicació i de convivència. Aquest recurs s'utilitza per organitzar, aplicar i presentar la informació en diferents formats. Els mitjans informàtics són una eina potent per treballar processos de producció escrita i l'accés i la selecció d'informació. Aprofitem els recursos audiovisuals i tecnològics a l'abast perquè l'alumnat pugui comunicar-se i intercanviar informació i desenvolupi destreses per al tractament de la informació en les llengües que aprèn.

2.1.3.2. Usos lingüístics

La complexa situació sociolingüística de la societat catalana i en conseqüència del nostre centre fa que el professorat de llengua treballi explícitament els usos lingüístics de l'alumnat, per tal de fer de la llengua catalana la llengua d'ús habitual (fomentem que el català sigui la llengua vehicular parlada per la gran majoria dels alumnes del nostre centre en tots els àmbits, formals i no formals). La resta del professorat hi col·labora des de les àrees. El centre treballa explícitament els usos lingüístics de l'alumnat, ja que la dimensió plurilingüe intercultural del currículum planteja continguts relacionats amb els usos socials en un context multilingüe com és el de Catalunya. A part del professorat de llengua, s'hi sent implicat tot l'equip docent.

2.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

Per formar parlants plurilingües i interculturals cal l'assoliment de la competència plena en català, la llengua pròpia de Catalunya, i en castellà com a garantia que l'escola proporciona als alumnes la competència que els cal per tenir les mateixes oportunitats; també el respecte per la diversitat lingüística i el desig d'aprendre altres llengües i d'aprendre de totes les llengües i cultures. A més, la diversitat lingüística present a les aules del centre i a l'entorn s'aprofita per fer activitats relacionades amb el currículum (tardes culturals, festes populars, etc).

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

2.1.3.4. Català i llengües d'origen

Des del centre creiem que ha d'existir una relació directa entre l'aprenentatge de la llengua i l'establiment de vincles afectius basats en el reconeixement i valoració de la llengua d'origen de l'alumnat. Per això, els equips docents disposen d'informació sobre les diverses llengües familiars presents a l'aula per fer-ne ús. També tenen present la interdependència lingüística i l'assoliment de les competències comunes per millorar l'aprenentatge de tothom.

2.2. La llengua castellana

2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana

2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana

El centre assegura una distribució coherent i progressiva del currículum de llengua castellana al llarg de l'etapa i estableix criteris que permeten reforçar i no repetir els continguts comuns que s'han programat fer-los en el currículum de llengua catalana. Tenim en compte la realitat sociolingüística de l'alumnat. Hi ha continuïtat i coherència metodològica entre el que es fa en català i el que es fa en castellà: es té clar que l'objectiu final és que l'alumnat tingui el mateix nivell de llengua catalana que de llengua castellana, però és un objectiu que no s'acaba d'aconseguir. Així doncs, la llengua castellana s'introdueix al primer curs del cicle inicial a nivell oral i s'arriba al final del mateix cicle a transferir el castellà als aprenentatges assolits.

2.2.1.2. Llengua oral

El centre té present que l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de la llengua castellana inclogui activitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers cursos. Es treballa habitualment la llengua oral en tots els cicles i es treballen les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...)

2.2.1.3. Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'apliquen les orientacions del currículum i es planifiquen activitats de lectura i escriptura que tenen en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells. Es fa coordinadament amb l'assignatura de llengua catalana per tal d'aprofitar-ne les transferències.

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

2.2.1.4. Activitats d'ús

El centre preveu l'ús de la llengua castellana en la projecció dels resultats del treball curricular mitjançant: la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana. S'han previst activitats d'ús de la llengua castellana. Es tracta d'iniciatives individuals del professorat de llengua castellana.

2.2.1.5. Alumnat nouvingut

El centre posa els mecanismes necessaris per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les dues llengües oficials, en acabar l'ensenyament, les conegui ambdues de la mateixa manera. L'alumnat nouvingut que s'incorpora al nostre sistema educatiu i coneix la llengua castellana, l'ensenyament/aprenentatge d'aquesta es fa a l'aula ordinària com la resta de grup-classe. En canvi, l'alumnat nouvingut que no coneix la llengua castellana, en un primer moment assisteix a l'aula d'acollida, per tal de potenciar l'ús de la llengua catalana, mentre el seu grup de referència en aquella hora fa continguts de llengua castellana. Gradualment aquest alumnat es va incorporant a l'aula ordinària per rebre continguts curriculars de llengua castellana.

2.3. Altres llengües

2.3.1. Llengües estrangeres

2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

En el nostre centre iniciem l'aprenentatge de l'anglès a Educació Infantil (segon cicle). En aquests tres cursos l'ensenyament/aprenentatge es fa nivell visual i oral. Així, quan els nens i nenes inicien l'etapa primària, tenen una base de vocabulari, d'expressió de les salutacions habituals i de comprensió de les normes bàsiques ja adquirides. A l'etapa de Primària duem a terme el projecte anomenat PELE (Projecte Experimental de Llengües Estrangeres).

2.3.1.1.1. Desplegament del currículum

Les mestres del centre han establert criteris i han estructurat la programació a partir d'activitats d'aprenentatge significatives i globals; integren reptes lingüístics i cognitius que requereixen l'ús de la llengua estrangera, amb una estructura seqüencial. Es facilita la producció tant oral com escrita donant models (jocs com "Simon says", "Touch your nose", "I'm thinking of a person", "What's in the box", cançons, històries, etc. S'utilitza el role-play i treball en grups de tipologia diversa (individual, per parelles, grups). Es permet als alumnes de respondre de diferents maneres, des de respostes no verbals en els primers estadis, a respostes verbals, en la llengua

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

materna i en la llengua estrangera, progressant gradualment cap al punt on els nens i nenes només poden respondre en llengua estrangera. D'aquesta manera es contribueix a que els nens aprenguin de diferents maneres i estils i personalitats. De tot plegat se'n fa un seguiment basat en l'observació de les estratègies i habilitats: interacció, comprensió, producció.

2.3.1.1.2. Metodologia

La llengua estrangera en l'etapa d'Educació Infantil (segon cicle) s'adquireix d'una manera semblant a la llengua materna: es tracta d'un aprenentatge significatiu, s'adquireix vocabulari amb la tècnica de la repetició i a través de jocs, cançons, moviment, etc. A l'Educació Primària se segueix amb aquesta metodologia, posant els alumnes en contacte amb contextos i situacions que requereixen l'ús de la llengua estrangera en tots els àmbits: listening, writing, speaking, reading. En totes dues etapes es dóna prioritat al listening (escoltar) i a la comprensió. Això es fa amb suport visual atractiu (fotografies, dibuixos, flashcards, pòsters, powerpoints, mímica i gestualitzacions). Es crea un ambient en el qual els nens es puguin expressar: clarificant els objectius que es volen aconseguir, reforçant el lèxic i ensenyant vocabulari nou, comprovant els progressos que fan i encoratjant-los amb un continu feedback.

2.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Periòdicament es revisen els llibres de text (a EI fitxes i a EP llibre, quadern d'activitats, llibre de lectura) i s'està atent a les novetats de les editorials. Es preveuen materials tant de reforç com d'ampliació per afavorir l'atenció a la diversitat. També s'utilitzen les TIC com a eina de suport ja que permet un treball més individual, tant a nivell oral com escrit. Al cicle superior es fa el procés d'aprendre anglès mitjançant altres àrees (però dins l'àrea de llengua estrangera) amb el mètode anomenat CLIL (aprenentatge integrat de continguts i llengua) que dóna l'oportunitat d'utilitzar l'anglès en un context pràctic i motivador, mentre s'estimula la comprensió, producció i interacció d'una manera natural.

2.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Una de les maneres d'atendre la diversitat del nostre alumnat en llengua estrangera és l'ús de les TIC. Ens permet atendre els diferents ritmes d'aprenentatge, i així diversifiquem els models lingüístics. Es dedica un temps setmanal a l'ús de les TIC i a més a més es motiva els alumnes a què utilitzin aquest recurs a casa seva.

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

2.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula

El centre s'ha plantejat com potenciar l'ús de la llengua estrangera. Així doncs, hi ha un acord del professorat de llengües estrangeres de primària que preveu potenciar la llengua anglesa per mitjà del PELE.

L'objectiu principal del **PELE** és potenciar situacions comunicatives a l'aula per tal que el nostre alumnat pugui desenvolupar la competència lingüística comunicativa, especialment la llengua oral. De les actuacions proposades en el programa d'innovació de llengües estrangeres la que hem escollit és la proposta B: la impartició de la llengua estrangera a l'educació primària (3 hores setmanals) amb una sessió de mig grup, en tots els nivells, per reforçar la llengua oral. Aquesta proposta permet treball en petits grups i atendre la diversitat de nivells.

2.3.1.2. Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres

2.3.1.2.1. Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera

El centre té planificat l'avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera a l'educació infantil, tal com hem explicat anteriorment.

2.3.1.2.2. Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

El centre imparteix una assignatura de continguts no lingüístics en anglès (**AICLE**), l'educació plàstica al cicle superior (Arts & Crafts) i a l'ESO. Es treballa el vocabulari específic de l'àrea, les estructures lingüístiques bàsiques, el listening, l'speaking... A l'ESO s'imparteix una optativa d'iniciació a la llengua francesa.

2.3.2. Llengües complementàries procedents de la nova immigració

Els centres docents són espais de convivència, amb capacitat per generar noves complicitats i de sumar tot allò que tenen de positiu totes les cultures, on sigui possible, a més, que l'alumnat d'origen estranger pugui construir, com a ciutadà i ciutadana d'aquest país, una nova identitat compartida i no excloent que, en cap moment, impliqui la renúncia al bagatge lingüístic i cultural de cadascú.

Una de les línies d'actuació del nostre centre està encaminada a facilitar que els nois i les noies de nacionalitat estrangera (i també el conjunt de l'alumnat) puguin conèixer les cultures i les llengües d'origen, com una manera més de valorar el bagatge cultural i lingüístic que ens aporten a la nostra societat, fet que, de ben segur, a més, també farà possible una millor acollida i una més gran cohesió social. Per aquest motiu se celebra d'una manera especial el dia de la llengua materna (21 de febrer).

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

2.4. Organització i gestió

2.4.1. Organització dels usos lingüístics

2.4.1.1. Llengua del centre

Els rètols, cartells, murals i l'ambientació en general de l'escola són en català i anglès. El centre ha acordat seguir un criteri lingüístic favorable a l'ús del català i l'anglès. Així doncs, el centre esdevé un referent d'ús de la llengua. A la pràctica es respecta aquest acord i se'n fa un seguiment.

2.4.1.2. Documents de centre

Els documents de centre: PEC (i PLC), RRI, i PAC, amb els continguts i referents de la llengua catalana, impregnen la vida del centre, es revisen i actualitzen periòdicament, els coneix tot el professorat i es tenen en compte en totes les actuacions per evitar contradiccions entre els continguts dels documents i les actuacions que se'n deriven. Els donem a conèixer, encara que sigui en una versió reduïda, al conjunt de la comunitat educativa.

2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge

En el nostre centre utilitzem un llenguatge no sexista ni androcèntric. Treballem amb l'alumnat perquè puguin superar tota mena d'estereotips i perquè puguin tenir actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat. Per aconseguir aquest objectiu, entre d'altres, l'escola dur a terme, ja fa uns quants anys, el programa "L'aventura de la vida", al cicle mitjà, que promou valors com l'educació per a la convivència i la igualtat de gèneres des d'una òptica dels drets dels infants.

2.4.1.4. Comunicació externa

El centre educatiu empra el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contracta. També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic. Excepcionalment, i durant el període d'acollida al centre, i sempre que sigui possible, es fan comunicats bilingües català/llengua d'origen per a les famílies nouvingudes. Aquesta última actuació es veu recolzada al nostre centre pel PEE que promou iniciatives lúdico-culturals i les fa saber a les famílies nouvingudes en el seu idioma.

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies

Seguint l'article 20.2 de la Llei de política lingüística, el nostre centre fa del català la llengua de treball i de projecció interna i externa. El desconeixement del català per part d'algunes famílies, sobretot nouvingudes, no suposa que quedin excloses de les activitats del centre. Tenim altres vies (servei de traducció) que, en un primer moment, ens faciliten la comunicació. Ara bé, passat aquest període inicial, el centre no renuncia a l'ús de la llengua catalana, que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús. Per tant, el centre educatiu té acordat que tots els professionals del centre s'adreçaran habitualment en català a les famílies de tot l'alumnat,

2.4.1.6. Educació no formal

2.4.1.6.1. Serveis d'educació no formal

El centre educatiu preveu de manera efectiva que, en l'organització i la realització de serveis d'educació no formal al centre (servei d'acollida matinal, menjador escolar activitats extraescolars, etc.), els adults responsables s'adrecin sempre en català a l'alumnat en qualsevol situació, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català. Per aconseguir-ho garantim la coordinació del centre educatiu amb les persones que duen a terme aquestes activitats.

2.4.1.6.2. Activitats extraescolars

La nostra escola preveu de manera efectiva que en l'organització i la realització d'activitats extraescolars (taller de mecanografia, servei d'acollida, activitats d'educació no formal de l'AMPA o del Pla Educatiu d'Entorn, esport a l'escola, etc.) se segueixin els mateixos criteris que s'han establert en el projecte lingüístic. Els responsables d'aquestes activitats s'adrecen sempre en català a l'alumnat, tant en les situacions formals com en les més informals, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català. Per aconseguir-ho garantim la coordinació del centre educatiu amb les persones responsables que duen a terme aquestes activitats.

2.4.1.6.3. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

L'Acord del Govern de la Generalitat, (30 de novembre de 2004) estableix: "Per fomentar l'ús del català, el Govern exigeix la presència de la llengua en la contractació pública (...) En general, les empreses contractades per la Generalitat hauran d'utilitzar el català en els rètols, publicacions, avisos i en la documentació adreçada al públic. Quan l'idioma formi part, directament o indirectament, del producte o del servei contractats, aquests hauran de ser en català". Per tant, el centre vetlla perquè en la contractació d'activitats extraescolars les empreses usin el català (cases

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

de colònies, transports, excursions, servei de càtering, etc.). Es fa el possible per dur a la pràctica aquest acord.

2.4.1.7. Llengua i entorn

El centre participa en el Pla Educatiu d'Entorn de la població per tal de treballar conjuntament amb les administracions públiques i amb les entitats i garantir la continuïtat i la coherència educativa en temes com l'ús de la llengua catalana, la interculturalitat i la cohesió social. Al llarg del curs escolar es promouen activitats que tenen molt present aquests tres eixos: jornada intercultural Colors, tallers de contes, taller de teatre, etc. Posteriorment se'n fa un seguiment i una avaluació juntament amb l'assessora LIC.

2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu

2.4.2.1. Actituds lingüístiques

El nostre centre educatiu té en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i l'aprofita, tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i per afavorir l'acollida del nostre alumnat nouvingut.

2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

Totes les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i la família són en llengua catalana. Es té en compte el servei de traducció que ofereix el Consell Comarcal de la Segarra tan per traduccions orals i escrites durant el període d'acollida de les famílies nouvingudes. També es fa ús del servei que ofereix el Pla Educatiu d'Entorn de les **maletes d'acollida**, que contenen informacions bàsiques sobre l'ensenyament obligatori i el municipi de Guissona en les diferents llengües maternes.

2.4.3. Alumnat nouvingut

Amb l'alumnat nouvingut s'utilitza sempre el català per fer-ne possible la integració. El centre garanteix una atenció individualitzada intensiva en la llengua del centre i que es fa amb metodologia d'ensenyament de llengua estrangera (L2 o llengua nova) i des d'un enfocament comunicatiu, durant el temps necessari. En la relació amb l'alumnat nouvingut, tot el centre utilitza sempre el català. Es garanteix una atenció individualitzada intensiva per aprendre aquesta llengua per mitjà de l'aula d'acollida (apartat 2.1.2.6) que permet fer una acollida personalitzada i facilita l'aprenentatge de la llengua i l'accés al currículum comú mitjançant un enfocament comunicatiu i amb una metodologia adequada. S'avaluen regularment els resultats i se'n fa un seguiment acurat.

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

2.4.4. Organització dels recursos humans

2.4.4.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics

El pla de formació de centre promou activitats de formació al centre educatiu d'acord amb el seu pla de formació específica, com a mesura professionalitzadora i com a element que dona cohesió al treball en equip dels docents d'una entitat educativa. Els objectius d'aquest pla de centre sorgeixen a partir de la voluntat i de la capacitat de planificació de l'assessorament per part de les institucions col·laboradores (ICE). Els centre determina les necessitats de formació tant lingüístiques com didàctiques (d'ensenyament de llengües i d'ensenyament en una llengua). El centre ha fet una autodiagnosi amb les necessitats de formació relacionades amb els objectius estratègics i de millora de centre i disposa d'una eina que facilita la identificació de les necessitats de formació.

2.4.5. Organització de la programació curricular

2.4.5.1. Coordinació cicles i nivells

A l'hora d'organitzar globalment la programació curricular de les àrees de llengües, per tal que respongui a les necessitats de l'alumnat del centre, cal establir una coordinació entre el professorat d'un cicle, entre el professorat dels diversos cicles i entre el professorat de nivells diferents. Hi ha coordinació a tota l'etapa educativa entre totes les llengües curriculars.

2.4.5.2. Estructures lingüístiques comunes

El treball ben executat de les estructures lingüístiques comunes ajuda a assolir els objectius de l'aprenentatge de la llengua catalana i castellana de l'educació primària. L'eix vertebrador de l'ensenyament de llengües de Catalunya gira entorn del tractament d'aquestes llengües i en com s'organitza l'ensenyament-aprenentatge de les estructures lingüístiques comunes. El centre ha fet diverses reflexions sobre el tractament de les estructures lingüístiques comunes.

El conjunt de continguts que són comuns a totes les llengües ensenyades els introduïm sistemàticament i reflexivament en la llengua de l'escola, el català, per ser aplicats en les altres, i facilitar, així, la transferència necessària d'aprenentatges entre llengües. Considerem, entre d'altres, la majoria dels recursos comunicatius, com són les estratègies lectores o la redacció de resums i esquemes; els aspectes més globals com són els tipus de text o altres de més concrets, com la puntuació o la terminologia gramatical. L'acord del tractament de llengües i de les estructures lingüístiques comunes involucra tots els professors de l'àrea de llengua, tot considerant els principis bàsics de la seva metodologia: evitar repetició de continguts, evitar l'anticipació d'aprenentatge i atendre l'especificitat dels continguts.

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

2.4.6. Biblioteca escolar Puntedu.

És un programa d'Innovació Educativa que té l'objectiu d'impulsar i consolidar el funcionament de la biblioteca com a eina bàsica d'aprenentatge en el desenvolupament de totes les àrees, per fomentar l'hàbit de la lectura i la recerca, el tractament i l'ús de la informació, i fer de la biblioteca un servei, un recurs per al professorat i un espai obert a tota la comunitat educativa.

2.4.6.1. Accés i ús de la informació

L'accés i ús de la informació o la competència informacional, té com a objectiu la promoció d'activitats encaminades a l'adquisició de les habilitats i destreses necessàries per ajudar l'alumnat a reconèixer quan la informació és necessària, com localitzar-la, com avaluar-la i com comunicar-la de forma efectiva, amb l'objectiu de transformar-la en coneixement personal. Aquest plantejament implica el desenvolupament d'habilitats de pensament, d'ús de tecnologies d'informació i d'ús de fonts d'informació general.

El centre té una planificació d'activitats que reflecteix la coordinació entre el professorat, els cicles i la biblioteca. Les activitats proposades intenten donar resposta a les necessitats d'informació de l'alumnat, fent que cerquin en tot tipus de registres i ajudant-los a processar-la. Es té cura que l'alumne presenti la informació cercada en la llengua d'aprenentatge del centre.

2.4.6.2. Pla de lectura de centre

El Pla de Lectura de centre (**PLEC**) és una eina que permet conèixer tot allò que el centre té programat entorn a la lectura i que defineix línies d'actuació, objectius, metodologies, estratègies i recursos per garantir l'èxit en les competències bàsiques de l'alumnat i fomentar la lectura en tots els àmbits.

2.4.7. Projecte del centre

2.4.7.1. Pàgina web del centre i blog

El centre té una pàgina **web** que conté informacions generals de l'escola. També comptem amb el **blog** del col·legi (www.colroserguissona.blogspot.com) que s'actualitza per cicles diàriament on es poden veure totes les activitats realitzades al centre i a l'aula. La llengua utilitzada és el català, exceptuant l'apartat d'anglès, que es fa en aquesta llengua.

3. Concreció operativa del projecte

A l'Educació Primària l'assignació horària de les àrees ve donada pel Decret 142/2007, DOGC núm 4915 (segons taula):

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

	Horari mínim	Estructures lingüístiques comunes	Hores lliure disposició	Totals
Llengua i Lit. catalana				
1r curs (CI)	2	1	1	4
2n curs (CI)	2	2	1	5
3r curs (CM)	2	1	1	4
4t curs (CM)	2	1	1	4
5è curs (CS)	2	1	1	4
6è curs (CS)	2	1	1	4
Llengua i Lit. castellana				
1r curs (CI)	2	-----	1	3
2n curs (CI)	2	-----	---	2
3r curs (CM)	2	-----	1	3
4t curs (CM)	2	-----	1	3
5è curs (CS)	2	-----	---	2
6è curs (CS)	2	-----	---	2
Llengua estrangera anglesa				
1r curs (CI)	1	-----	1	2
2n curs (CI)	1	-----	1	2
3r curs (CM)	1	-----	1	2
4t curs (CM)	2	-----	1	3
5è curs (CS)	2	-----	---	2
6è curs (CS)	2	-----	1	3

Ja que el 50% del nostre alumnat no parla el català (veure taula pàg. 1), creiem que des del centre hem de donar resposta a aquest fet. Per això potenciem la llengua catalana des dels continguts curriculars de les estructures comunes.

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

	Assignatures curriculars	Optatives	Total
Llengua i Lit. catalana			
1r ESO	3	1	4
2n ESO	3	----	3
3r ESO	3	----	3
4t ESO	----	----	---
Llengua i Lit. Castellana			
1r ESO	3	1	4
2n ESO	3	----	3
3r ESO	3	-----	3
4t ESO	----	-----	---
Llengua estrangera anglesa			
1r ESO	3	3	6
2n ESO	3	---	3
3r ESO	3	1	4
4t ESO	----	---	---
Llengua estrangera francesa			
1r ESO	---	---	---
2n ESO	---	1	1
3r ESO	---	1	1
4t ESO	---	---	---